

Le journal des femmes, organe du mouvement féministe. Directrice Maria Martin. Rédaction et administration: 107, rue du Mont-Cenis, Paris. Åtminstone från No 53 år 1896 med ny adress: 31 rue Francœur.

Varje nummer består av 4 sidor. (storlek 320mm x 445). (Den finns på BHVP Archives Bouglé ...inbunden i två volymer, vittrande delvis. År 2008 i januari ansågs band nr 2 vara så skadat att jag inte fick se det och alltså inte fotografera ur det – vilket jag gjorde med det första bandet. Ur det fotade jag allt jag kunde om kongressen år 1896 men som bandet bara räckte till mitten av sommaren det året fick jag inte med hela kongressen! Fotografierna finns på annat ställe)

/UW har en anteckning - från 2008? - om att allt finns hos Service international des micro-films, 9 rue du Commandante Rivière, 75008 Paris tel 4356-16-31 och att man ska kontakta dem om man vill ha något avfilmrat - det lär bli dyrt - men hur dyrt? Det tog jag aldrig reda på//

I band nr 1 finns det inklistrad en handskriven lapp, inte undertecknad:

"Le Journal des Femmes mena une active campagne contre la loi de 1892 *protectrice* du travail des femmes. On lit dans no de fevrier 1900 sous le titre: Comité pour la Defense de la liberté du travail: "En Angleterre comme en France, les legislatureurs cherchent à faire des lois reglementant le travail des femmes." "Un comité ayant pour but la défense de la liberté du travail vient d'être constitué". Et decembre 1900 (ev 09): "Le travail des femmes à domicile". On voit ainsi la position prie par Le Journal des Femmes devant la condition si précaire encore du travail féminin."

/UW anm: det var hela texten och tydligen skriven av någon som var för nattarbetsförbudet. Intressant och ev att följa upp att det bildades en förening mot nattarbetsförbudet år 1900.//

OBS – för att förklara urvalet: vid en excerpering var jag intresserad av nattarbetsförbudet. Och i viss mån av anknytning till ICW men också av andra internationella kontakter. Ledaren skrivs vanligen av Maria Martin. Jag anger om den skrivs av ngn annan.

1891

No 1 Dec. La Fédération française des Sociétés féministes har bildats. Eugénie Potonié-Pierre skriver på första sidan om den. Slutklämmen "L'union fera la force, et la force pacifique,énergique de l'idée imposera la justice et l'égalité des sexes. Aux Forces Féminines Fédérées est réservé, nous en avons la confidence, le triomphe de la cause!

Eugénie Potonié-Pierre, Secrétaire du Groupe de la Solidarité des Femmes".

/I detta första nummer - Maria Martin har brutit med *La Citoyenne*, som hon har gett ut, efter en "désaccord" med C:s grundare. I detta första nummer anges också den nya tidningens program:

(The program of the new journal) "Nous demandons dans ce journal, pour la femme, ce que nous avons toujours demandé pour elle: tous les droits politiques, sociaux, intellectuels, moraux et économiques. Nous voulons pour elle

le libre développement de toutes ses facultés, avec la même liberté d'action que celle qui est donnée aux hommes.

Nous demandons pour elle le libre accès à tous les métiers et à tous les professions.

Nous voulons que la morale soit une pour les deux sexes, et que nos lois ne fassent aucune distinction entre l'homme et la femme quand il s'agit de supporter les conséquences d'une faute. ...

Nous n'oublions pas que Droit veut dire Devoir, aussi nous ne demandons pour les femmes aucun privilège." /också om lika lön /

1892

No 2 1892 /Till frågan om ordet feminism// i en liten artikel på första sidan om hur olika grupper allt oftare ansluter sig till den nygrundade . La Fédération française des Sociétés féministes; man har inbjudit alla att vara med. Eugénie Potonié-Pierre som skriver artikeln avslutar med följande ord:

"Nous appelons des groupes féminines et féministes à la rescousse" /UWs kommentar - man kan säga att hon skilde mellan "féminines et féministes". Andra gånger blandas dessa termer så att man inte tror att det görs någon distinction - av samma person t o m. Text i artikel om samma sak i No 3 Fevrier 1892. E P-P skriver också om "des féministes de deux sexes" - och att kvinnor och män måste arbeta tillsammans för "l'émancipation de la femme".

No 3

No 4 Mars 1892 p 3 "Amérique" brev från **Béritia M.-H. Palmer (överst Bureau du Président, Bureau féminin des dames de l'Exposition Universelle Colombienne) till Isabelle Bogelot**. I ingressen står "des communication très intéressante au sujet de l'Exposition féminine de Chicago" ... brevet handlar om "circulaires" och "documents" som avsändaren vill att Bogelot ska sprida.

No 5 SAKNAS PÅ BHV

No 6 Mai 1892 s 1-2 här finns alla namnen på de utländska delegerade på kongressen 1892 och jag ska försöka fånga det med kameran. Dessutom på alla organisatörerna, många.

No 7 Juin, 1892 p 1-2 ledarekommentar samt lång art av E Potonié-Pierre om kongressen, fast mest om den presstäckning som den fått i stora tidningar.

p 1 står bl a "le Congrès étant, en même temps national et international". En massa vœux finns också samt en discours av Mme de Morsier om reglementeringen.

p 2 "Vœu de Mme Vincent: 'Considérant que la femme doit être l'égale de l'homme dans la société et devant la loi, nous demandons la pleine et entière possession des droits restés jusqu'à ce jour "apanage du sexe masculin,

et nous vous prions d'émettre un vote favorable sur la paragraphe suivant à ajouter au Code: Les Français et les Françaises sont égaux devant la loi.' Adopté."

&

"Vœu de Mme Aline Valette: 'Considérant que le travail de nuit est attentatoire, non seulement à la santé des intéressées, c'est à dire des femmes, mais encore au développement de l'espèce, Le congrès émet que le travail de nuit soit supprimé sans exception.' Adopté avec quelques votes contre."

&

"Vœu de M Edmond Potonié-Pierre: 'Considérant que ce n'est que lorsque la femme, ainsi que l'homme, aura voix au chapitre dans les actes des gouvernements, que la guerre deviendra impossible entre les peuples, le congrès émet le vœu que les femmes soient partout et en tous cas électrices et éligibles.' Adopté."

&

"Vœu de Mme Isabelle Bogelot: "Le congrès réclame la justice une pour les deux sexes.' Adopté."

No 8 Juillet, 1892 ledarkommentar av Maria Martin. vidare om kongressen, mkt.

"Vœu de Mme Maria Martin: 'Considérant que la cooperation de la femme et de l'homme est nécessaire au progrès de l'humanité, le Congrès déclare adhérer au principe de l'égalité complète des deux sexes et émet le vœu que la femme participe au gouvernement du pays.' Adopté."

Flera "vœux" om jämlikhet inför lagen framfördes, bl a M. Davrigny, Mme Legrelle de Ferrer.

Om kongressens första dag den 13/5 1892. Sid 2 spalt 3 borde skrivas ut allt. Här skriver UW bara av det väsentligaste om kvinnor och arbete. "Mme Rouzade prononce ensuite un discours splendide par la forme et par la pensée; il est accueilli et interrompu par des applaudissements enthousiastes. Elle demande l'égalité de salaire à travail égal pour l'homme et pour la femme, l'accès des droits civils pour arriver à l'égalité des droits politiques; elle combat avec une ardeur éloquente l'indifference que montre la majorité des femmes. Les femmes, dit elle, doivent réclamer non seulement leurs droits, mais les droits de toute l'humanité, afin qu'il devienne possible l'organiser une société nouvelle qui mette fin aux misères et a l'exploitation. Mme Léonie Rouzade démontre victorieusement aux femmes leurs erreurs relativement à la civilisation. Si on les a imbues de préjugés, elles doivent avoir la vaillance de se débarrasser de leur bagage d'idées fausses et de superstitions. Elle supplie les mères de famille de réclamer le droit au travail. Elle fait en termes émus le procès de la guerre, excusable seulement quand on tue pour manger. C'est aux femmes de prêcher la paix. La guerre doit être transformée en la fédération des peuples.

M. du Bellay, qui monte ensuite à la tribune, fait le tableau des misères de la femme ouvrière, de la femme pauvre et surtout de la fille-mère. Il flétrit la débauche des oisifs et des privilégiés, qui peuplent de prostituées les

pavés des villes et demande aux mères d'enseigner à leurs fils le respect de la femme.

Mme Aline Valette lit un travail très intéressant sur la situation de la femme, marchandise à travail, marchandise à plaisir; elle trace un tableau détaillé de l'industrialisation économique de la femme. Le mal vient, dit-elle, de la concentration du capital.

Elle fournit des chiffres, en égard au travail de la femme dans les filatures, dans les raffineries, etc. Elle est partisan de la suppression du travail de nuit, sans exception.

M Lavy se déclare partisan de l'émancipation entière, absolue de la femme, émancipation qui est la base de toute réforme humanitaire. " Och han vill att hon ska få rösträtt och vara valbar.

Dr Verrier talar om exploiteringen av kvinnor i Afrika.

Mme Nelly Lieutier talar om de fattiga mödrarna vars arbete är alldeles för dåligt avlönat. "Elle demande que des études et des enquêtes soient faites pour transformer la situation de la femme ouvrière.

Mme Isabelle Bogelot résume en quelques paroles substantielles et éloquentes les revendications féminines : la justice une pour les deux sexes. Elle explique ensuite le but de l'œuvre de Saint-Lazare et dit les heureux résultats obtenus.

Mme Vincent, à son tour, demande que la femme proclame ouvertement qu'elle a droit à l'égalité. Son discours plein d'érudition et extrêmement documenté conclut à l'égalité devant la loi française de l'homme et de la femme." /UW detta var vad jag hittade om kvinnor och arbete på denna kongress. Protokollet är inte utförligt och summerar bara huvuddragen. Inte heller har något av diskussionerna tagits med.//

No 9 Août, 1892 vœux et compte rendu, à suivre

Längst upp t v på första sidan:

"Sommaire:

Depopulation, MARIA MARTIN

l'Exposition du Chicago, EMILIE DE MORSIER

Lettre d'Angleterre

La crèche de Mme Brès.

Dernières nouvelles de l'Exposition du Chicago

Extrait du rapport sur la Fédération Française des Sociétés féministes, EUGÉNIE POTONIÉ-PIERRE

La Vieille Femme, JOLH KERMORIA"

Detta var alltså hela innehållsförteckningen över detta nummer.

På första sidan finns en ganska stor notis om **Congrès de la Paix**

som tydligen ska äga rum ganska snart, kallas "prochain". Flera kvinnogrupper har redan utsett sina delegerade: Fédération Française har utsett Mlle Maria DERAISMES, Mme Maria MARTIN, Mme Raymond POGNON

l'Exposition du Chicago, EMILIE DE MORSIER,

är en brevväxling som handlar om vilka som ska representera Frankrike i Chicago och der verkar som om det är ganska konservativa kretsar – fast Maria Martin är med i kommittén – de flesta kommer från den välgörande kongressen från år 1889 och Jules Simon är någon form av hedersmedlem. Också om att May Wright Sewall har gästtat Paris under sommaren...

Därefter under **Correspondance** ett brev från Wright Sewall till Maria Martin. om hur representationen från olika länder ska vara i Chicago 1893.

Några andra mindre artiklar som dock kan vara av intresse bl a om kvinnors representation vid en industriutställning.

Groupe de la Solidarité des Femmes

från en séance av den 8 juli – om dödsstraff, brev till politiker.

sedan från den 22 juli om kvinnors organisering som journalister

No 10 Septembre 1892 p 4 compte rendu a suivre

No 12 Novembre 1892 p 4 compte rendu fin

/UW Detta skulle alltså vara protokollet för kongressen 1892//

+++++

1893

No 15 fevr. 1893 p 1 "Congrès Féminin de Chicago" : ett mkt kort brev som trycks i JdF från Rachel Foster Avery till "Chère Madame" d v s till Isabelle Bogelot som meddelar att denna blivit "nomée Membre du Conseil auxiliaire du Comité féminin du Congrès universel des Femmes-représantes (kolla detta ord UW), qui doit avoir lieu à Chicago pendant la semaine qui commence le 15 mai 1893". och ngt lite till.

No 17 avril 1893 p 1 ledaren a propos Chicago handlar om att lära språk "La langue universelle".

p 1-2 Lettre d'Amérique, ett långt brev från May Wright Sewall.

p 4 Att Groupe de la Solidarité des femmes "a nommé Mme Isabelle Bogelot sa deleguée au Congrès féministe de Chicago" och undertecknat "Le secrétaire Eugénie Potonie-Pierre". Detta är slutet av ett protokoll som föreningen hade hållit den 26 mars. Denna grupp publicerar regelbundet sina protokoll som information till andra i JdF.

No 18 mai 1893 p 1 som handlar om Chicagokonferensen och som jämför den med kongressen i Paris år 1889.

No 19 juin 1893 Ledare "Chicago" med varma lyckönskningar till kongressen där. p 2 brev från Bogelot i Chicago

No 20 juillet 1893 p 1 ledaren samt p 2 den samt en bit av brev från "Amérique" av Marie Marshall.

p 3-4 om Franc-maçonnerie, tal av Maria Deraismes "a suivre", tal hållet i en frimurarloge.

p 4 finns ett tal som Isabelle Bogelot höll i Chicago på kvinnokongressen.

No 21 août 1893 p 1 Brev från "Conseil International des Femmes des Etats-unis" till Maria Martin.

JdF har kontakter med danskar!!!

No 22 sept. 1893 p 1 Uppgifter om Danmark av Fredrik Bajer.

p 3 "Le droit des Femmes en Danemark" skrivet av "Johanne Meyer, Dir. du Kvindebladet Hvad vi vil."

p 3 "Adresse de Madame Warner-Snoad" - alltså ett helt tal som hölls på "Congrès féministe de Chicago".

No 23 okt 1893 p 2 mer om frimurarna p 3 Lettre d'Amérique

No 24 nov 1893 p 1 från Fredrik Bajer

No 25 dec 1893 p 2 nekrolog över "Lucy Stone" 2 spalter

p 3 "Lettre d'Amérique" par Marie Marshall 2,5 spalter

+++++

1894

No 26 janvier 1894 p 1 brev från Fredrik Bajer p 4 "Lettre d'Amérique" om ICW

No 27 fevrier 1894 p 2-3 "Lettre d'Amérique" suite et fin, av Rachel Foster Avery

No 28 mars 1894 Maria Deraismes är död. Frimurare deltar vid hennes begravning. M D begravdes på Cim. Montmartre. "La Grande Loge mixte, POUR LE DROIT HUMAIN assistait officiellement aux obsèques de sa Venerable Fondatrice." m m

No 30 mai 1894 p 1-2 mer om frimurare

+++++

1895

No 38 fevrier 1895 p 3-4 om "le Congrès international de Chicago" a suivre men verkar inte ha blivit ngt mera.

No 41 Mai 1895

"Sommaire:

A travail égal Salaire égal, MARIA MARTIN

La Société de l'Allaitement maternel

Une mission utile, Dr Georges Martin

Groupe de la Solidarité des Femmes, Eugénie Potonié-Pierre

Ligue Française du Droit des Femmes, Marie Bonneval

Un précurseur, Guilleminot

La commune de Paris en 1789, Dr Georges Martin

La Neuvaine progressiste

A travers feuilles, Camille Bélilon"

Ledaren var alltså **A travail égal Salaire égal**

Utifrån statistik om löneskillnader: kontentan blir ". Nu inför den 1 maj kommer arbetare att samlas. Då ska de inte glömma bort att kvinnor har det ännu sämre än de. Hon ber alltså att arbetarrörelsen ska ta med kvinnorna i sina krav på rättvisa och slutat "... la seule base solide de tout progrès est dans la justice, la solidarité et l'égalité pour tous."

Årsberättelse för **La Société de l'Allaitement maternel** et les Refuges ouvriers pour les femmes enceintes.

Une mission utile, Dr Georges Martin, om att en kvinnlig gynekolog ska till Algeriet för att hjälpa muslimska kvinnor ...

Groupe de la Solidarité des Femmes, Gruppen har fått ett brev från belgiskan J van Marcke, sekr i Solidarité där. En M. Deblon har f f g tagit upp kvinnors rösträtt och andra rättigheter i deras parlament.

No 42 juin 1895 **"La protection des femmes"** står att en lag gällt sedan 1 maj detta år "interdisant aux femmes dans les ateliers de veiller. Des milliers de femmes ont été renvoyées de leur travail et se trouvent maintenant sur la pavé de Paris, sans emploi. Sans commentaires."

No 43 juillet 1895 ledare **"Hypocrasie masculine" mot "protection"**.

No 45-46 sept-oct 1895 (tillsammans 4 blad) p 3 om "Union Internationale des femmes pour la paix" art av Eugénie Potonié-Pierre.

No 47 novembre 1895 p 2 svar m m på E PPs artikel.

p 3 "Lettre d'Amérique" av "Eugenie Cléophas (a suivre)"

+++++

Åtminstone från No 53 år 1896 är det ny adress: 31 rue Francœur.

1896

No 49 janvier 1896

p 1-2 "Congrès féministe international de 1896", beslutat att den ska börja den 8 april. Kort presentation m många namn och organisationer och att man överhuvudtaget hade beslutat att ha en kongress: "Congrès féministe international de 1896".

No 50 fevrier 1896 p 2 notis igen om "Congrès féministe international de 1896" och om hur programmet ska se ut.

No 52 avril 1896 p 1-2 ledare om "Congrès féministe international de 1896" samt "Séance du 8 avril". Discours av Mme Pognon som inledde kongressen. I detta nummer, som kommer ut mitt under kongressen, finns inte protokollet men det ska komma i följande nummer!

No 53 Mai 1896

"Sommaire:

Elections municipales, Maria Martin

A la Sorbonne

Réunions et conférences

Conseil National des Femmes des États-Unis.

Congrès Féministe International, Eugénie Potonié-Pierre.

Groupe de la Solidarité des Femmes, Eugénie Potonié-Pierre.

Congrès Féministe International à Berlin.

La Question Féministe en Finlande.

A travers feuilles.

Bibliographie.

Annonces."

Ledare om **Elections municipales.**

Vidare p 1 **A la Sorbonne** en ganska kort notis om att Camille Bélilon (vår medarbetare!) som den enda kvinnan talat på en Congrès des Sociétés Savantes med ett föredrag om "les Droits de la Femme". Notisen hoppas att fler kvinnor ska vara lika modiga och tala vid olika tillfällen.

Réunions et conférences anmälan från Groupe de la Solidarité des Femmes att den ska ha två "réunions", den 6 och 20 maj, 1.30, mairie i 6e arr, Place Saint-Sulpice samt att

Ligue du Droit des Femmes ska ha ett möte (= réunion) den 5 maj kl 8 på kvällen i l'Hôtel des Sociétés Savantes, 28, rue Serpente.

Sociétés des Etudes Philosophiques et Sociales, föredrag den 13 maj kl 9 på kvällen, i mairie i 6e arr, Place Saint-Sulpice

Conseil National des Femmes des États-Unis. Följande har kongressen mottagit: Conseil National des Femmes des États-Unis med mer än 700 000 medlemmar, önskar Congrès Féministe International all framgång och succès. Man följer med intresse vad som händer på andra sidan havet. Beklagat att man inte kunnat sända över någon och tackar för den vänliga inbjudan. Mme Wilbour från New York, en medlem som för tillfället vistas i Paris, kommer att representera le Conseil National des Femmes des États-Unis. Undertecknat ordf Mary Lowe Dickinson samt sekr Louise Barnum Robbins.

Congrès Féministe International. "Séance du 9 avril (après-midi)" s 1 & 2. p 3 brev om "Congrès féministe international à Berlin"

Kort art om den kommande "Congrès Féministe International à Berlin, du 19 à 27 Sept 1896" som alltså redan annonserades i detta nummer för fransk publik. & Banquet féministe (s 2 & 3) & finskan (Mackki dvs Maikki) Fribergs tal (s 3). Ida Molander var också där.

Och Séance du 11 avril ...

/Finns inga fotografier kvar//

No 55 Juillet 1896 Övers med mycket stora bokstäver på första sidan står. "RÉPONSE À M. JULES GUESDE . Ledaren hette "Le Droit au Travail". Det hade varit en stor debatt i La Chambre om lagar som reglerade barns och kvinnors arbete. Maria Martin skriver att lagen från 1892 /om nattarbetsförbud för

kvinnor/ inte på något sätt hade ifrågasatts under debatten; detta trots att många kvinnor hade förlorat sina arbeten p g a lagen främst inom industrin och tryckerierna. Martin är sarkastisk och skriver att män sätter kvinnan hälsa före allt när de förbjuder henne nattarbete men de tänker inte på att dessa kvinnor vill tjäna pengar till sitt "pain avant tout". /underförstått de kommer att dö vid god hälsa i brist på bröd// Samtidigt accepteras annat arbete bl a /underförstått/ prostitution samt arbete med att vika tidningar nattetid på tryckerierna, vilket är dåligt betalt. Sedan de blivit utestängda från "ateliers" tar kvinnor istället mycket sämre betalt hemarbete och tvingas arbeta längre för sämre betalt. Den kvinna som inte ha en man måste försöka försörja sig själv. "La femme est donc condamné au mariage sous peine de mourir de faim" ... "Quand comprendra-t-on que ces lois dites de protection pour les femmes sont les lois faites pour opprimer, pour les asservir complètement." Kanske kommer kvinnor att vägra föda några barn under dessa svåra villkor. I slutet av artikeln påpekas att kvinnor ju inte har rösträtt men det har arbetare. Därmed blir det svårt för kvinnor att få rättvisa.

Också en artikel med ett öppet brev till Jules Guesde samt de Mun, Alexandre Millerand och andra deputerade.

Congrès Féministe International finns det rapporter om i denna nummer.

No 56 Août 1896 Maria Martin skriver ledaren a propos "Le congrès de Londres" med vilken hon menar den fjärde kongressen inom den Andra socialistiska Internationalen. Hon tackar för att den har uttalat sig för rösträtt för alla : "Que l'émancipation de la femme est inseparable de celle du travailleur, et il fait appel aux femmes de tous les pays, à l'effet de s'organiser politiquement avec les travailleurs."

Men hon ser det ändå som nödvändigt att påminna arbetarna om : att kvinnor är "sans droits et sans pouvoir légal. Voilà la grande difference entre la position de la femme et celle du travailleur. Ce dernier est armé, la femme ne l'est pas. Le prolétaire a contre lui la lutte de classe mas pas la lutte de sexe, la femme a l'une et l'autre. Il n'est pas question de classe pour elle. La plus riche n'a pas un droit de plus que la plus pauvre. L'une comme l'autre est sous la domination de l'homme. ...

Nous femmes, nous devons nous unir, nous 'organiser' en vue de notre affranchissement d'abord, sans distinctions de parti politique." Visst finns det olika politiska åsikter bland kvinnor men precis som man bildar en koalitionsregering bör kvinnor kunna förena sig kring att kräva sina rättigheter.

Sen skriver hon något om arbete. Efteråt (efter rösträtten?) kommer kvinnor att separeras och t o m konkurrerar om arbeten både med varandra och med män men då på lika villkor.

No 57 1896 Sept/Oct p 2 art "Etat actuel du mouvement féministe en France" och den börjar "Mlle Dr Kate Schirmacher a traduit au congrès féministe de Berlin le résumé à vol d'oiseau que nous avait été demandé et dont voici le text"

Sedan kommer en lång artikel på 2,5 spalt och den är undertecknad av Eugénie Potonié-Pierre. Schirmacher översatte den till tyska, troligen, och i alla fall framförde hon den på Berlinkongressen// Skribenten/talaren menar att kongresserna 1892 och 1896 har haft stor betydelse. Pressen har svängt och tar nu kvinnors krav på allvar och skriver mycket i frågan.

"La presse a mis à la mode ce mot féminisme qui a fait chemin plus prospère que nous n'avions osé l'espérer nous-même, en l'inventant et en la lançant dans la circulation. L'opinion publique s'émeut vite de ce que la mode a pris sous sa protection, de sorte que la polémique sur les droits civils, sur les droits politiques ou sur l'accès des femmes aux fonctions libérales et publiques, est actuellement monnaie courante. Examiner cette question, c'est la gagner, nous le répétons.

Un point, jusqu'ici très discuté, a été établi, point d'économie sociale très important; c'est que la base de l'émancipation féminine est l'indépendance pécuniaire de la femme, indépendance qui a pour corollaire l'application de cette formule: A travail égal, salaire égal." ... Och senare att de kristna kvinnorna deltog i kongressen i april via ombud och röstade för de flesta resolutionerna. Det finns en grupp (inte alla socialister dock) som främst vill att kvinnor ska gå in i blandade fackföreningar och som inte vill erkänna vikten av en feministisk rörelse.

"On peut faire à cette théorie une forte objection. Les hommes, accoutumés à voir la femme moins forte, moins payée, moins hardie de par son éducation, les hommes intéressés à maintenir le servage, grâce à la concurrence, à la lutte pour la vie, s'abstiendront de mettre dans les rapports qu'ils pourront avoir avec leurs collègues femmes, ce sentiment fraternel et de vraie camaraderie absolument indispensable pour l'action communé. Le syndicat mixte est l'idéal, mais, pour le constituer, il faut des égaux.

La femme doit agir avec l'homme, évidemment, mais elle doit, avant tout, en agissant seule, prouver qu'elle peut se suffire à elle-même."

Vidare nämns olika franska kvinnogrupper, dels feministiska och dels enbart filantropiska. Hon skiljer mellan de som kämpar för "la cause féministe" och dem som "à côté de ces associations essentiellement féministes, de nombreuses Sociétés philanthropiques, comme ... " och dätill nämns kvinnor som sammanslutit sig för fred. Slutet räknar upp en mängd framsteg som skett inom utbildning och i yrkeslivet.

/UW - detta är ett sammandrag av det tal av Eugénie Potonié-Pierre som Käthe Schirmacher läste på Berlinkongressen 1896//

No 58 novembre 1896

p 1-2 "Le conseil international des femmes" via miss Wilson, som varit i Paris och där hållit ett möte som JdF skriver om.

Under denna rubrik; om att lady Aberdeens sekreterare miss Wilson, hållit ett möte i Paris den 18 oktober "à la mairie du VIe arrondissement, Place Saint-Sulpice" "Ce conseil, qui a été fondé après le grand Congrès des Femmes qui a eu lieu à Washington en 1888 ..." Maria Martin hade sammankallat mötet. Många hade kommit, t ex "Mmes Potonié-Pierre, Bogelot, Pognon, Schmahl,

Vincent, Milles Sarah Monod, Bonneval, Marie Maugeret, Miss Charlotte Gray, Mmes Coutant, Feresse-Deraismes, Griess-Traut, Wiggishoff, Clotilde Dissart, Kophe, MM Gerbaud, Potonié, Roué etc " /UW dessa var alla som nämndes i JdF//

Miss Wilson förklarade att idén med sammanslutningen - den internationella - är "unité pour le bien de l'humanité" ... varje lands grupp har sin frihet. "Il n'est fondé dans l'intérêt d'aucune propagande particulière, et n'exerce sur ses membres d'autre pouvoir que celui de ses conseils et de sa sympathie. Il a été décidé de tenir un Congrès international tous les cinq ans. Le premier a eu lieu à Washington, en 1888, le deuxième en 1893 à Chicago, le troisième se réunira à Londres en 1898." /UW hon talade om den kongress som sedan hölls i London först år 1899// Hon talade om svårigheterna med ett council i Canada som hade övervunnits, om att föreningar höll på att bildas i Österrike, Italien, Grekland, Böhmen, Japan och Kina. De fanns redan i Schweiz, Holland, Danmark och Norge. Hon bjöd ett franskt Conseil National de France att delta år 1898 och talade om under vilka villkor /som UW inte antecknat// Flera av de franska deltagarna i mötet talade sedan. Några betonar sin förtjusning och presenterar den franska kvinnorörelsen. Till slut tas det en resolution i vilken man uppmanar alla franska grupper att skicka deltagare till kongressen i London och hoppas att de amerikanska feministerna ska komma till "Congrès internationale féministe de 1900 à Paris".

s 3 "Congrès international féministe de Berlin" kort notis av Lina Morgenstern .

+++++

1897

No 61 fevrier 1897 p 1 Nummer "Aux Ouvriers" om varför de motarbetar kvinnors jämlikhet. Ledaren börjar "Ouvriers, nos frères, pourquoi nous faites-vous la guerre?"

No 64 mai 1897 p 1 notis om Brysselkongressen "Congrès Féministe International de Bruxelles".

No 65 juin 1897 p 1 notis om Brysselkongressen "Congrès Féministe de Bruxelles".

No 66 juillet 1897 igen kort påminnelse om "Congrès Féministe de Bruxelles" samt notis om "Espagne".

No 67 août 1897 Hela numret om "Congrès Féministe International de Bruxelles".

No 69 novembre 1897 p 1 ledare om rätten till arbete /viktig//

No 70 decembre 1897 p 2 under rubriken "Nos candidats" s 3 **M Viviani av Jeanne Deflou**

+++++

1898

No 71 janvier 1898 p 1 om Marie Bonneval kort notis om att hon blivit vald till sekreterare i 18:e arrondissementets "Caisse des Ecoles", den enda som tillåter att kvinnor väljs in. p 2 "Le Théâtre féministe" som ska öppna.

No 72 février 1898 p 1 dikt till Marguerite Durand

No 73 mars 1898 p 1 ledare om rösträtt (det ska bli val den 8 maj) under den ironiska rubriken "Cela ne regarde pas les femmes".

p 3 om "Le Théâtre féministe" en lång spalt. Maria Laurent och Marya Chéliga har skapat den. Den spelar bl a en pjäs som heter "Libre!" av Mme Herter-Eymond: verkar ha vissa likheter med Ibsens Ett dockhem.

No 75 mai 1898

Valnummer som redogör för vilka kandidater som stödjer kvinnosaken och hur de har svarat – om jag läste rätt – på en enkät som de har fått av JdF

s 3 **om René Viviani** –

No 76 Juin 1898 p 1 om initiativet till kongressen i Paris 1900

No 77 juillet 1898 Numret har en svart ram och en stor nekrolog om Eugénie Potonié-Pierre som tyvärr inte ger så många konkreta uppgifter. Hon anses för välkänd för att hennes liv ska presenteras.

p 1-2 om Congrès international 1900, lite

p 2 om Bruxelles 1897, dess publicerade protokoll och en lite idylliserande recension av denna i vilken man kan läsa annat mellan raderna.

No 81 novembre 1898 p 1-2 om kommande kongressen i London 1899 /dvs ICW/

+++++

1899

No 83 janvier 1899 p 1 en gång till publiceras programmet för Pariskongressen 1900 dvs Congrès international des droits de la femme.

No 84 février 1899 p 1 Ledare: Progrès et congrès, ledare av Maria Martin om nyttan av kongresser. Kvinnor är också aktiva på kongresser mot alkohol, vilket refereras i denna tidskrift.

pp 3-4 "l'Union des Maitresses de Maison" i Berlin som fyller 25 år, artikel skriven av Lina Morgenstern.

No 85 mars 1899 **P 1 Ledaren:** La loi de 1892 /om nattarbetsförbudet!// p 3 "Le mouvement féministe en Russie" par "Anna D´Ewreinhoff, docteur en droit".

No 88 juin 1899 p 1 ledare om kongressen i London "Aux congressistes de Londres".

No 89 juillet 1899 p 1 Ledaren: Une nouvelle victoire féministe, **om Viviani** samt Londonkongressen International Council of Women/ICW ,
pp 1-4 alla 9 dagarna en efter en!!! /borde jag ha skrivit av//

No 91 sept-oct 1899

+++++

1900

No 94 janvier 1900 p 1 ledare "Le Siècle de la Femme"

No 95 fevrier 1900 p 1 ledare "Protection ou Oppression" av Maria Martin, bl a "Or, dans notre société, telle qu'elle existe aujourd'hui, le travail, pour les femmes comme pour les hommes, est le seul moyen de gagner honorablement sa vie, et nous ne regrettons pas cette nécessité, car, dans les conditions favorables et justes, le devrait être le loi de l'existence. Nous pouvons donc former **une Ligue Internationale pour la liberté du travail des femmes** sans crainte de blessé les susceptibilités nationalistes – si elle en ont – des femmes d'aucun pays."

Hon hänvisar till brev som hon fått från många länder, där kvinnor beklagar sig över lagliga hinder för dem men inte för män, när det gäller arbetsmöjligheter.

"Une amie féministe, Madame Johanne Meyer, nous écrit de Copenhague: "Le ministre de l'intérieur a soumis un projet de loi à l'Assemblée Nationale – une sorte de protection pour les ouvrières danoises, par laquelle le travail de nuit des femmes ainsi que tout travail pendant cinq semaines après de leur accouchement. Dans son discours il cite la France comme un exemple frappant des avantages de la loi de protection." Meyer frågar om de franska kvinnorna är nöjda med lagstiftningen och Martin skriver att vem skulle vara nöjd med att förlora sitt arbete. /UW det finns alltså samarbete över gränserna med problemet med ett nattarbetsförbud//

Martin tar också upp en artikel i *Englishwoman's Review*, som publicerats nyligen med bitter kritik mot inskränkningar av kvinnors arbetsmarknad. I slutet på ledaren skriver Martin att hon tvivlar på att det går att få någon förändring innan kvinnor själva får delta i att stifta de lagar som reglerar dem.

/KOMM: intressant att hon nämner en internationell organisation, även om bara som en antydning om vad som förenar kvinnor internationellt och inte som ett konkret förslag. UW//

Art med titeln: Comité pour la defence de la liberté du travail.

No 96 mars 1900 p 1 ledare "Suffrage" och i den står det ngt om att organisera/which talks about organising **"une Ligue Internationale pour la liberté du Travail"**. /UW borde följas upp men det har jag tyvärr inte gjort//

No 97 avril 1900 ledare av Maria Martin: "Un bureau central, féministe". Mme Bajer, danska, nämns och att man skulle få tillstånd en sådan byrå i Paris /borde kopieras//

Snart börjar den stora utställningen. Vid den finns också idéer – Kongresser kommer att vara idégivare. Vi feminister måste gripa detta tillfälle. Det finns två olika kongresser "deux congrès féministes" skriver hon faktiskt, så att det bör finnas tillfälle för var och en att komma till en av dem. Men för att kongressen ska få långsiktiga verkningar behövs en Bureau Féministe som kan hålla kontakten med grupper ute i landet och med utlandet.

"Ce projet d'un bureau central du féminisme a été proposé déjà par une femme intelligente et une ardente féministe, Madame Bajer, femme de notre sympathique confrère danois M. Frédérick Bajer. Madame Bajer a pu apprécier les services rendus par le bureau central de la Paix, qui a été formé à Berne et qui fonctionne depuis plusieurs années. Elle a pensé qu'un bureau analogue serait d'une grande utilité à la cause féministe en centralisant les renseignements et en permettant à chacun de faire savoir ce qu'il peut faire et l'aide qu'il peut rendre à la cause commune."

Det skulle vara ett oerhört stöd för feminismen och byrån skulle kunna stimulera grupper ute i landet med tidskrifter och broschyrer. Föredrag skulle kunna ordnas. Därtill kunde man ha ett feministiskt bibliotek med upplysningar och statistik. Att vi är ganska passiva beror till stor del på brist på information. Hur många skulle inte vilja fara ut och hålla föredrag om de visste att de skulle bli väl mottagna. Tyvärr är det finanserna som får de mesta goda planer att inte genomföras. Men kanske behövde inte den centralbyrå för feminismen bli så dyrbar. Till att börja med behövdes bara en liten lokal, pengar för porton och en deltidsanställd. Senare kunde verksamheten svälla allt eftersom det kom in pengar. Denna organisation borde komma till stånd under detta år – hon uppmanade alla att hjälpa till. Men skriver inte hur.

Under denna ledare på p 1 står det om Congrès international de la condition et des droits des femmes, som ska hållas 5, 6, 7, 8 september. Där nämns "congrès féministes internationaux" som hållit 1878, 1889, 1892 och 1896. Men detta är första gången som en feministisk kongress blivit officiellt accepterad av "le gouvernement de la République française" och som en sådan ska behandla feministiska frågor.

S 2 /också viktig//

No 99 juin 1900 (det kommit inget nr i mai) Ledare: "Ce que les femmes doivent et ce qu'elles ne doivent pas faire." Samt från oeuvres et institutions kongressen p2 att man fått de sju volymerna från Londonkongressen, välvillig presentation.

No 100 juin 1900

S 1 Ledaren: "Congrès féministe", Monods tal, Bogelots tal, Mme Vincents tal,

p 1-4 Maria Martins tal om la liberté du travail. Hela numret handlar om Pariskongressen om Oeuvres et institutions ... och bl a Maria Martins tal om "la liberté du travail".

No 101 juillet - août 1900 p 2 "Les trois tronçons du féminisme"

No 102 septembre 1900

No 103 octobre 1900 p 4 **tal av Viviani**

No 104 novembre 1900

/Detta år borde jag gå tillbaka till och fotografera??// Eller finns det digitalt numera.

+++++